

Rámeček 1: Příklady dat a indikátorů TALIS v Pohledu na vzdělávání

Do jaké míry jsou ve výuce a učení využívány informační technologie? (D8)

Učitelé, kteří se účastnili šetření TALIS 2013, uváděli, že oblasti, v nichž nejvíce pocítují potřebu profesního rozvoje, jsou výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a rozvoj ICT dovedností pro výuku.

V průměru jen 40 % učitelů v nižším sekundárním vzdělávání, kteří se účastnili šetření TALIS, uvedlo, že žáci často užívají ICT pro projekty nebo při práci ve třídě (OECD, 2015a: 515).

Jaký je poměr žáků a učitelů a jak velké jsou třídy? (D2)

Ve větších třídách je menší množství času využito k vyučování a učení a větší množství času je využito k udržování kázně ve třídě. Jeden žák ve třídě navíc znamená snížení času využitého k vyučování a učebním aktivitám o 0,5 procentního bodu (OECD, 2015a: 418–419).

Jedna z priorit pro země účastnící se TALIS je skutečnost, že toto šetření umožňuje srovnání některých indikátorů napříč jednotlivými cykly. Pro TALIS 2018 to znamená najít rovnováhu v přebírání existujících otázek ve snaze zachovat srovnatelnost s předchozími cykly TALIS 2008 a TALIS 2013. To také znamená nejen revidovat otázky, aby se zlepšilo nebo rozšířilo měření existujících konstruktů, ale také vnášet nové otázky, které se objevily v rámci nominovaných témat.

Potřeba zlepšit měření existujících konstruktů je převážně výsledek reflexí a analýz dat TALIS 2013. Rozhodnutí zahrnout nové otázky, které by se zabývaly novými tématy, je založeno na znalosti současné odborné literatury nebo zájmech účastníků TALIS, a to často v souvislosti s dřívějšími výzkumnými zjištěními TALIS. Zahrnutí jádrových otázek opakujících se ve všech cyklech za účelem sledování trendů a analýz v čase reflektuje indikátory, které vzdělávací systémy prioritizují jako klíčové indikátory toho, jak dobře fungují. Konceptní rámec TALIS slouží ke strukturaci konstruktů a nástrojů způsobem, který usnadňuje rozhodování o tom, jaké konstrukty a proměnné zahrnout do TALIS 2018.

Celkově je relevance tohoto projektu zajištěna následovně:

- Využívání důvěryhodného výzkumu pro definování a operacionalizaci relevantních konstruktů v centru pozornosti. Tyto konstrukty jsou založeny na vzdělávacích prioritách a cílech zúčastněných zemí.
- Důkladné zkoumání a reportování faktorů, které lze ovlivňovat pomocí politických norem a standardů profesní praxe.
- Poskytování mezinárodních srovnání, která umožňují tvůrcům vzdělávací politiky z každé zúčastněné země identifikovat ty aspekty vyučování a prostředí pro učení v jiných zúčastněných zemích, které mohou být využity jako zdroj informací pro jejich vlastní politiky.

Jak bylo zmíněno v úvodu dokumentu, indikátory zaměřují pozornost na fakta, četnosti a trendy. Na jednu stranu jsou deskriptivní. Je proto důležité, aby poskytovaly informace o jednotce analýzy (např. vzdělávací systém), poskytovaly informaci o středních hodnotách (např. průměr nebo medián), přesnosti odhadu (např. standardní chybu) a variabilitě (např. směrodatnou odchylku) hodnoty indikátoru v rámci zkoumané jednotky. Nicméně deskriptivní informace o stavu vzdělávacího systému jsou užitečné jen tehdy, kdy je možné srovnávat vzdělávací systém s jiným v časové řadě. Tato srovnání jsou pak užitečná pouze